Так буває в сьвітї.

(З япанських оповідань),

Вже сонце високо стояло на небі, як великий володітель Янґ-Гу-Шанґ пробудивсь. Встав та сейчас велїв покликати свойого найстаршого сторожа Коли сей з'явивсь та упав лицем до землї перед своїм паном, сей закликав:

— Я встав днесь пізно та не міг бути на радї старших а й не міг дати приказів для управи моєї просторо держави. Також ранїшню молитву я занедбав а через се погнївав я душі моїх великих предків. Тепер можемо надїятись безсумнївно великої кари. А усе те сталось тому, що якийсь зьвір у нашому парку своїм криком не дав менї спокою в ночи.

Дрожачи на цїлому тїлї, сказав вірний слуга:

— Чи не дикий тигр всунувсь часом у парк і перебив сон тобі, пане?

Янґ-Гу-Шанґ здвигнув плечима.

— Ти у се видумаєш щось неімовірного. Я-ж знаю добре голос тигрів.

— Чи не був се осел? — промовив боязко слуга — і він деколи видає страшний голос.

— Нї, — сказав пан по хвилї надуми — я добре тямлю сей голос.

І він намагавсь наслїдувати сей голос.

— Не остає нам нїчого, великий володїтелю, як скликати усїх мудрцїв з нашої держави, нехай вони пошукають в книгах, чий би се голос міг бути? сказав слуга.

Янґ-Гу-Шанґ пристав на се.

— Іди і роби, як ти задумав.

Повзаючи по землї, віддаливсь слуга від свойого пана, щоб сповнити його волю.

Пішов однак спокійно домів, випив кілька чарок чаю, переспав пару годин і станув знов перед лицем грізьного пана.

— Ось і знайшов — заговорив при вступі.

— Учені сказали, що голос, який тобі, сину сонця, не давав спокою в ночи, походив від жаби. Сей зьвір невеликий, живе в траві, є дуже звинний та тяжко його зловити,

— Нехай буде, як хоче однак я даю приказ зловити сю жабу і убити, щоб на будуче нїхто не важив перебивати менї в сповнюваню моїх державних обовязків.

— Твоє бажанє тяжко сповнити, сину сонця, однак ми доложимо усїх старань, усїх сил, дати доказ привязаня до себе і сповнити твою волю — сказав слуга.

— Тямте, що за ваш труд, за ваші заходи я надгороджу вас по заслузї — ласкавим голосом промовив Янґ-Гу-Шанґ

Слуга виповз з кімнати і пішов сповняти приказ.

Наперед зайшов до низшого слуги.

— Жаба виповзла у город нашого пана і не дала йому спокою. Ось він дав приказ зловити єї і убити.

Сей пішов з сим до огородника. Огородник дав приказ доглядачеви цьвітів, сей знов свойому заступникови і тамтой поливачеви. Поливач закликав робітника Тун-Лї і сказав:

— Іди злови менї жабу! — так приказав наш пан.

Тун-Лї пішов у город, зловив жабу, яка скакала як раз по дорозї, зловив єї за ноги, ударив до каменя та заніс поливачеви. Поливач віддав жабу заступникови огородника, сей огородникови, тамтой слузї а той наконець найстаршому.

— От тут жаба. Ми зловили єї і убили.

Та найстарший слуга подумав:

— Се треба зробити інакше. Мушу покликати усю двірську прислугу, стрільцїв, жовнїрів, духовних, нехай всї будуть при сьому дїлї.

І почалось збирати усе, що жило. На дворі Янґ-Гу-Шанґа повстало велике замішанє.

А слуга приказав усїм в імени свойого пана, підчинитись його приказам.

І усї пішли на визначені місця.

Стрільцї станули за кождим корчем і застроєними стрілами, з кождого вікна, з кождих дверий виглядали жовнїри з голими мечами, инші окружли довкруги палату, все було приготоване, як слїд.

Духовники читали по святинях молитви і просили богів о щасливе переведенє задуманого дїла.

В палатї потїшали слуги засумовані жінки та говорили їм казок.

А пан ходив від одних до других та заохочував до витревалости, обіцюючи кождому нагороду.

Так перейшов день.

Коли настав вечер, почувсь в городї радісний крик. Найстарший слуга поспішив до пана, упав перед ним на колїна і закликав:

— Найяснїйший пане! Жаба убита!

Сейчас вислано шіть найвірнїйших слуг і сї принесли на золотій мисцї велику зелену жабу, з розбитою головою.

— Як можна було таку малу жабу доглянути в темнотї спитав Янґ-Гу-Шанґ.

— Ми доложли всїх старань, могучий пане і сину сонця, щоб твій приказ сповнити — сказав найстарший слуга. А се не легко прийшло нам виконати. Я уставив всїх на відповідні місця і ми чекали хвилї, коли жаба явить ся. Отже не лиш менї належить ся признанє, але й усїм твоїм вірним слугам. Кождий з нас сповнив свій обовязок, як найточнїйше.

— Янґ-Гу-Шанґ задумав ся.

— Нї, не усї послухали мого приказу. Коли я переходив городом, Щоб переконатись, як мої піддані працюють для мене, побачив я чоловіка, в одягу зарібника, який лежав на траві вигріваючись до сонця. Хочу сейчас знати, як він зоветь ся приказав син сонця.

Начальник пішов сейчас, сего лїнивця вишукати.

Се був якраз Тун-Лї. Зробивши своє дїло, як йому поручено, ляг він на траві і спочивав цїлий день.

Його винайшли і привели перед лице пана.

— Сей чоловік зоветь ся Тун-Лї

— Чому він качаєть ся по траві, коли другі так пильно працювали над своєю роботою? закликав Янґ-Гу-Шанґ,

— З вродженого лїнивства, пане — була відповідь. Сї люди звичайно недбалі. Що ми можем з ними почати? Вони вічно сьвяткували-б.

— Справдї, я розумію вас — сказав пан — кождий з вас дістане нагороду від мене, а сей...

І почав син сонця роздїлювати щедро свої дари, Начальник дістав великі посілости в землї, сї, що розвеселяли жінок золоті одежі, духовні богато зьвірят та золота на жертви, військові дорогоцїнні мечі висаджувані дорогим камінєм і т. д. Усїх нагороджено. Остав лиш Тун-Лї,

— Всипати йому 50 різок, за те, що він важивсь не послухати мойого приказу — крикнув грізно син сонця

І вбогого зарібника простягли на землю та відчислили йому 50 різок.

Таке то буває в сьвітї.

А япанська приказка каже:

— Хто лежить, мусить часом стояти а хто стоїть повинен деколи й лежати,

ДОПИСИ.

Бікердік, Алта.
Nov.13-th --913

Хв. Ред.

Прошу помістіть сих пару слів у Вашій часописи.

Я отримав кілька чисел часописи "Канади" і вона менї дуже подобала ся. Я читаю майже всї канадійські часописи, однак жадна менї так не сподобала ся, як „Канада", бо з Вашої часописи можна довідати ся, що дїє ся в сьвітї, всякі поради господарські, істориї, розривки і т. п.

Ви, Братя Українцї не пожалуйте того одного доляра на сю часопись, бо такої чосописи, як „Канада" ще до тепер не було; за одного доляра довідати ся всяких річий, то кождому варта. — Я сам залучаю в реджістрованім листї одного доляра на передплату і прошу висилати менї кожде число.

Остаю з поважанєм.

Г. Конкограда.

Кукс Крік, Ман.

Хв. Ред. „Канади".

Прошу помістити моїх пару слів про подію, яка лучилась на нашій кольонїї:

Василь Балюк вибрав ся минулого місяця на польованє і пострілив заяця і коли заяць ще утїкав, він побіг за ним і здогонивши ударив його шафтом від рушницї. В тій хвилї рушниця випалила і цїлий набій попав Балюкови в живіт. Балюк по двох годинах страшних мук помер. Мав він 22 роки житя та полишив родичів. які живуть на фармі. Се повинно бути пересторогою для других, щоби поводили ся обережно з оружем.

Померла в чужім домі.

Друга сумна пригода стала ся у нас з'одною жінкою, що покинула свого чоловіка і жила довший час з жидом. Перед кількома днями саме, заслабла і пішла до одного фармера, щоби її завіз до Вінніпеґу, а що сей фармер мав їхати аж на другий день, вона лишила ся в него і в ночи померла. Люди не хотїли єї похоронити на цвинтари, а є у нас тут аж 3 руських, а два польських цвинтарів. — Тїлом єї мусїв заняти ся мунїціпал аж на Ок Бенк.

Згоріла церков.

Ще одна сумна пригода спіткала нашу кольонїю; а се дня 6-го с. м. згоріла в нас церква. Всї підозрівають, що якісь злочинцї підпалили, однак до сего часу виновників не удалось вислїдити. Церков коштувала нас 18 сот, а була заасекурована лиш на 1000 долярів.

Пізнїйше напишу більше а тепер здоровлю читачів „Канади".

М. К.

Wroxton Sask.
Nov.17 th 1913

Заходом місцевих русько-анґ. учителїв. „Драматичний Кружок" відограв дня 25го м. м. гарне представленє з сьпівами і деклямаціями, в Калдер, Саск, „Ох! Та не Люби Двох!".

Вступне слово що до представленя, поясняючи значінє і ціль, виголосив п. В.П. Козоріз по руськи і М. Баран по анґлїйськи.

В представленю брали участь отсї особи:

Ролю старого Максима грав д. М. Возьний; Катерину п-а. О Федорук; Олексу, А, Кавуля! Марцуню, п-а. А. Сологуб, Юрка п. А. Кирилюк, Климка грав знаменито В. П. Козоріз, Герша П. Воднїй, Івана грав А. Т. Кібзуй, Парасю грала па. О. Чорній, Хаскеля А. Кирилюк, Гандзю па. А. Данилко; Олену па. П. Рогатинська, а жандарма відограв п. М. Баран.

Похваляти анї ганити нїкого не буду, бо думаю, що всї зі згаданих аматорів вивязались зі своїх роль досить добре.

Що до сьпівів і деклямацій, сї були віддані в слїдуючім порядку:

„До Котляревського" віддеклямував п. К. Олїйник, „Oh Mother Dear", сольо, відсьпівала учениця А. Юрчук, „До Живих і Мертвих" деклямував А. Кирилюк; Анґ. дует відсьпівали Mr & Mrs Eastmead King Bruce of Scotland; анґ. деклямацію, віддеклямувала п-а. А. Юрчук, і руський дует відсьпівали пп. Козоріз і Кібзуй.

По продставленю довгу промову мав д. Т. Д Ферлей, про орґанїзацію, що був спеціяльно запрошений на повисше представленє.

На останку відсьпівали „Ще не Вмерла" і „God save the King" почім усї одушевлені розійшлись домів.

P.S. Чистий прихід з предсталеня ухвалено вислати хорому письменникови, М. Павликови, чим мав занятись вибраний комстет з А. Кібзуя і М. Барана.

К. Олїйник.

ДОБРІ РАДИ.

Сли хочеш мати хосен з своєї худоби, то уважай на слїдуючі правила:

1. Нехай стайня твоя буде суха, сьвітляна, весела і можливо щоби в нїй не було нїяких комах.

2, Тримай в оборі тілько худоби, на скілько тобі твої відносини позволяють; зате тілько здорові і ужиточні зьвірята.

3. Корми добре, однак нї за мокро нї за много.

4. Старай ся щоби худобина мала много руху на сьвіжім воздусї від наймолодших лїт, і уживай до рівномірної роботи матїрні, в кождім разї потягові зьвірята.

5. Дій правильно, старай ся щоби при доєню був як найбільший супокій і видоюй добре.

6. На телята уважай перед кождим предвчасним напруженєм.

7. По відтеличеню, уважай на відтворені рани так корови як і телят щоби ся незанечистила.

8. В случаю проявів хоробливих не жалуй на ветиринара.

9. При курованю товарини на приховок не щади; в тім случаю іненно завелика ощаднїсть — твоя шкода.

10. Не тергуй з лждьми, котрим нї на чест нї на маєтку залежить, з того для тебе вийде тілько шкода.

Господар, що уживає коний в зимі

до виїзду або для заробку, повинен памятати, щоби нїколи не зіставляв гудила на дворі або навіть в стодолї, в сїнях і т. п. То нїби на око дрібниця, але для хлїбороба і єго товарини спроваджує сумнї наслїдки Відома річ, що перамерзле желїзо з великою силою прилягає до вогких рук. Отже то саме дїє ся в писку коня тілько з тою ріжницею, що ту желїзо відриває цїлі кусники дуже нїжної болонки, через що повстають рани тяжкі до загоєня а котрі в великім степени утрудняють їдженє. Тож і бідний кінь худїє в короткім часї, а господар і не додумає ся причини.

Квасна капуста яко лїчниче средство.

Квасна капуста еще замало є оцінена яко здорова пожива. — Велика то хиба вздержувати ся від їди сирої капусти, бо она дуже добра і добре впливає на жолудок і причиняє ся до доброго травленя.

З орґанїзму видїлює она хорі, гнилі соки і ґази, лїчить рани в жолудку, взміцняє нерви, а тим самим вспомагає значно твореню ся крови, так, що не оден чоловік завдячує тілько єї здорову, живу молоду краску лиця, Не оден думає, що квасна капуста витворує острий жолудковий сок, але несправедливо; треба єї їсти не много, а при тім не пити много.

Кождому отже, а особливо матерям радимо, припоручаєм тую поживу, нехай єю подають здоровим і хорим, а особливо своїм дїтям. Усуне то не одну хоробу, котрої причиною є плохе травленє.

Щоби мати добру квашену капусту, — треба при єї толоченю примішати зараз соли, кміну і яловцю а не додавати цїлком води.

Дбаюча о чистоту ґаздиня знає добре, що капусту треба обмити що тижня, щоби не псувала ся.

В многих домах роблять тоє заледво раз на місяць.

Розуміє ся що тогди треба викинути много зіпсованої капусти і відляти так много цїнного соку, а на тоє місце поливає ся води, що неповинно бути.

HUGH D. CUTLER
АДВОКАТ
Полагоджує всякі справи. Ві всяких процесах удавайтесь до нього.
Phone M. 2038 306-7 Nanton Bldg
Winnipeg, Canada.